

A KÚRIA mint felülvizsgálati bíróság

Kfv.IV.35.436/2012/4.szám

A Kúria a dr. Jakab Károly ügyvéd által képviselt felperes neve(felperes címe) felperesnek dr. Ivanovits Andrea ügyvéd által képviselt alperes neveSzerve (1097 Budapest, Soroksári út 22-24.) alperes ellen támogatási ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2012. március 13. napján kelt 22.K.32.524/2010/16. számú jogerős ítélete ellen az alperes által 18. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 22.K.32.524/2010/16. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 30.000 (harmincezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal első fokon eljáró hatósága 2009. április 1-jén kelt határozatával az ügyfél kifizetési kérelmének részben helyt adó határozatot hozott, amelyben a magas genetikai értéket képviselő lovak célprogramban összesen 255.605 Ft támogatási összeg kifizetését rendelte el a 2006-2007 gazdálkodási év vonatkozásában. Mindemellett a Hivatal a fenti határozatával a határozatát visszavonta, így további két célprogram tekintetében a kifizetési kérelmet elutasította.

Az elsőfokú határozat ellen a felperes fellebbezéssel élt. A másodfokon eljáró MVH Központ 2010. január 5-én kelt határozatával az elsőfokú határozat érdemi rendelkezését helybenhagyta,

indokolását részben megváltoztatta.

A közigazgatási szervek által megállapított tényállás szerint

- az 1. sz. parcellán lévő hodályt a kérelmező a blokkterképen nem kivett területként ábrázolta. A fellebbezésében arra hivatkozott, hogy a 100,15 hektár nagyságú parcella esetében csak 96,59 hektárra kért támogatást. A mért terület 57,37 hektár.

- A 31. sz. parcellát 0,00 hektárként vett figyelembe a hatóság, mivel az ügyfél a gyepet feltörte és a „füves élőhelyek kezelése” elnevezésű célprogramban nem támogatható növényi kultúrának megfelelő lucernával került a terület bevetésre. Az ügyfélnek a 150/2004.(X.12.) FVM rendelet 29. §-a és 6. §-a alapján jogszabály által előírt kötelezettsége volt a parcella területén a gyepterület fenntartása. Egyébként 2007. május 15-én előterjesztett kifizetési kérelmében a 31. sz. parcella vonatkozásában az ügyfél lucernahasznosítási kódot jelölt meg, amely nem támogatható növényborítás az adott célprogramban.

- A 34. sz. parcella tekintetében a hatóság megállapította, hogy annak egy része épületek mögé nyúlik, ahol a gazdálkodó gépeket, trágyát és más tárgyakat tárol, amely tényt fénykép is bizonyítja, így a tárolásra használt parcella-terület nem számítható be a támogatható területnagyságba. A beszámítható terület 4,63 hektár.

- A 46.sz. parcella szintén 0,00 hektárként vehető figyelembe, mivel a gyephasznosítású terület egy részét az ügyfél itt is feltörte.

- Az 54.sz. parcellát egy út bontja ketté. Ezt a kérelmező cáfolta, szerinte ez egy nehezebb gép nyomaként maradt a területen. A hatóság megállapította, hogy az ellenőrzéskor készült felvétel bizonyítja, hogy a parcellán egy út fut keresztül. A hatóság a 115/2003.(XI.13.) FVM rendelet e) pontja alapján a számításához használt területet 59,25 hektárban határozta meg.

- Az 55. sz. parcellát a hatóság szintén 0,00 hektárként vette figyelembe, mivel ez a terület a 2004-ben benyújtott támogatási kérelemben nem szerepelt, arról a támogatási határozat sem rendelkezett.

A felperes a közigazgatási határozat bíróság felülvizsgálatát kezdeményezte. Az ügyben eljáró Fővárosi Törvényszék ítéletében az alperes határozatát az elsőfokú határozatra kiterjedően hatályon kívül helyezte és az elsőfokú hatóságot új eljárásra kötelezte.

A Fővárosi Törvényszék az eljárás során a felperes indítványára igazságügyi szakértői bizonyítást rendelt el, melynek lefolytatására az Agrárgazdasági Igazságügyi Szakértői Testületet jelölte ki. A szakértői testület 2011. november 12-én kelt szakvéleménye szerint a perbeli időszakban a 31. sz. parcella ősgyepje nem volt feltörve lucernatelepítési célokra, mert a területen nem található meg a lucerna nyomjelzés értékű egyedei. Nem találtak a 2011. évi fotókon lucernára utaló nyomokat, csak

ősgyepet mutatnak a képek. A szakértői vélemény szerint gyeptörés után a lucerna több évig is kitart és az ősgyep növényállománya nem áll helyre két-három év alatt. A lucernához hasonló képet az ősgyepben az időjárási évjárásthatásra megjelenő ősgyepalkotó faj, a somkóró mutatja, ami csak egy vagy kétéves életű növény, ezért nem ad tartós gyepterítást. A 46. sz. parcella képein 2007-ben egy tárcsával elmunkált terület látható. A 2011-ben készült képeken felismerhető a művelés után helyreállt gyepter. A helyszíni bejárás eredményeként nem találtak lucernatelepítésre utaló jelet. A nyomvályúk elmunkálása elengedhetetlen a gyepter állapotának megőrzése szempontjából, így - a szakértő szerint - a felperes a jó-gazda gondosságával járt el, amikor a nyomvályúkat megszüntette. Kimondta a szakvélemény azt is, hogy a gyepterfeltörés után az eredeti ősgyepalkotó növényfajok visszatelepülési esélyeit a feltörésre alkalmazott módszer és eszköz határozza meg. A feltörés szántással és tárcsázással egyaránt történhet, ha szántással történt volna, akkor egy 2007-ben feltört ősgyep nem állhatott volna helyre 2009-re. A tárcsázással elmunkált ősgyep eredeti állapota 90 %-ban helyreáll a beavatkozás évében, így a 2007-ben történt tárcsázásos nyomvályú tereprendezése után 2009-ben a területen már fotózható volt ismét az eredeti ősgyep állomány.

Az elsőfokú bíróság indokolásában - a szakértői véleményt is figyelembe véve - a következőket állapította meg:

A felperes keresete az 1-es, a 31-es, a 34-es, a 46-os, az 54-es és az 55-ös sorszámú parcellákat érintette.

- Az 1.sz. parcella esetén - ahol egy hodályt a hatóság szerint nem kivetett területként ábrázolt a kérelmező - a hatóság 57,37 hektár támogatható területet állapított meg. A bíróság szerint a hatóság indokolást sem a határozatban, sem a perben nem adott arra vonatkozóan, hogy az egyébként 100,16 hektár nagyságú parcella esetén - ahol az ügyfél csak 96,59 hektárra kért támogatást - milyen módon mérte a hatóság a támogatható terület nagyságát. A hatóság által csatolt fényképfelvétel ellenére nem állapítható meg, hogy a parcella esetén mekkora volt a támogatható terület nagysága, és milyen adatok alapján.

- A 31. sz. parcella esetén a bíróság kétséget kizáró bizonyítékként fogadta el az igazságügyi szakértő véleményét abban a kérdésben, hogy e parcella ősgyepje nem volt feltörve lucerna telepítési célokra.

- A 34. sz. parcellát illetően - melynek egy része az épületek mögé nyúlik - a bíróság szerint nem került kétséget kizáróan bizonyításra, hogy a gazdálkodó gépei csupán áthaladnak, esetleg ideiglenes megállnak, vagy ténylegesen tárolásra használja -e a parcella területét az ügyfél. A jogerős ítélet szerint az alperes hatóság a tárgyaláson nem tudott nyilatkozni arra a kérdésre, hogy

hogyan értékeli azt a tényt, mely szerint a gazdarajzon a kérelmező körbehatárolta azokat a területeket, amelyekre nézve támogatást nem igényelt, mert azon vagy lakóház, vagy gazdasági épület, vagy gépek voltak. Az alperes hatóság szerint a 34. sz. parcellán felmerült az a gyanú, hogy a parcellarajz SAPS-ban nem támogatható területeket is magában foglal, de a FÖMI álláspontja szerint utólag már nem kivitelezhető egy gyors terepi ellenőrzés.

- A 46.sz. parcella vonatkozásában a bíróság - a 31-es parcellához hasonlóan - ugyancsak a szakértő véleményét fogadta el.

Az 54. sz. parcellát illetően - mellyel kapcsolatban az a probléma merült fel, hogy földút választja-e ketté, vagy egy nehezebb erőgép hagyott a parcella területén nyomot - az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a hatóság által megállapított tényállás további tisztázásra szorul. Ebben a vonatkozásban az elsőfokú bíróság hivatkozott az ingatlan-nyilvántartásról szóló 1997. évi CXLI. törvény 2. § (3) bekezdésére, 5. § (1) bekezdésére, a Bizottság 2004. április 21-ki 796/2004. EK rendeletére, a Bizottság 2003. szeptember 29-i keltezésű 1782/2003.EK tanácsi rendelet 2. Cikk 1/a pontjára és 3. Cikk (2) bekezdésére, továbbá a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvényre, és a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975.(II.5.) KPM-BM együttes rendelet fogalom-meghatározására.

Az 55. számú parcellával kapcsolatban a bíróság azt állapította meg, hogy a kereseti kérelem megalapozatlan, nem bizonyított a perben semmilyen módon, hogy azt a területet is szerepeltetheti a támogatási kérelmében, amelyre nézve a támogatást megállapító határozat nem rendelkezett.

A bíróság tehát a következőket állapította meg. A kereset az 55. sz. parcella vonatkozásában megalapozatlan, a 31. és a 46. sz. parcellák esetében megalapozott, az 1. és 54. sz. parcellák esetében pedig a tényállás további tisztázása szükséges.

Az ítélet ellen a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Központ alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet. Az alperes ebben előadta, hogy a lucerna évelő növény, kedvező körülmények között több évig is kitart egy helyen. Általában a második és a harmadik évben terem a legtöbbet, később fokozatosan ritkulni kezd és elgyomosodik. A szakértői vélemény is tartalmazza, miszerint a somkóró is a pillangós virágúak családjába tartozik, akárcsak a lucerna, így megítélésük szerint ezen szakértői megállapításra alapozott ítélet nem megalapozott.

Az alperes hivatkozott e vonatkozásban a 796/2004. EK rendelet 2. Cikk 2. pontjában foglalt állandó legelő fogalmára, illetve az EK rendelet 3. cikk (1) bekezdésére, melynek értelmében a tagállamok biztosítják, hogy az állandó legelőként használt földterületnek a

mezőgazdasági összterülethez viszonyított aránya fennmaradjon. Hivatkozott még a 796/2004. EK rendelet 4. cikk (1) és (2) bekezdésére is.

A felülvizsgálati kérelem a 31., 46. és az 54. sz. parcellával kapcsolatosan fogalmazott meg konkrét kifogásokat:

- A 31. sz. parcella vonatkozásában az alperes előadta, hogy abban egyértelműen vetett lucerna volt található a fotók alapján, nem pedig somkóró, ami a szakértő szerint az adott év időjárási körülményei miatt jött elő. A 2009-ben zajlott ellenőrzéskor már ALL02 (állandó gyepek-kaszált terület) került megállapításra, vélhetően azért, mert a lucerna kipusztult, elgyepesedett. Az alperes szerint az elsőfokú bíróság nem oldotta fel azt az ellentmondást, hogy az ellenőrzések alkalmával nem ősgyepet találtak az ellenőrök, hanem ALL02 hasznosítást. Az alperes nem vitatja, hogy a feltört ősgyep 10 év alatt áll helyre, viszont tényként állapítja meg, hogy a 2009-es ellenőrzés alkalmával nem ősgyepet találtak a területen.

- A 46-os táblával kapcsolatosan az alperes kifejtette, hogy a 31.sz. parcellához hasonlóan nem ősgyepről szólnak a jegyzőkönyv megállapításai, így a feltörés lehetséges. Az alperesi hatóság kifejtette, hogy az általa becsatolt fényképek szerint nem talajjegyengetés történt, hanem az egész terület feltárászásra került, mintha vetésre lett volna előkészítve.

- Az 54-es sz. parcellával kapcsolatosan alperes előadta, hogy a MEPA adataiból kiolvasható, hogy több út is húzódik az adott blokkban. A bíróság ugyan elfogadta, hogy út szeli ketté a táblát, csak nem látta bizonyítottnak azt, hogy teljesen kettészeli, vagy csak a telepig tart. Az alperes a 150/2004.(X.12.) FVM rendelet 29. § (1) bekezdésére, és (3) bekezdés ad) pontjára hivatkozott, mely alapján a területen művelés végzése nem megengedett.

Az alperes rámutatott, hogy az ítélet 6. oldalán a bíróság egyértelműen rögzíti, hogy művelés volt a területen, azonban a bíróság ezt a tényt döntésekor nem vette figyelembe. Az ítélet 6. oldala azt is megállapította, hogy a 2007-2009 között nem volt tapasztalható ősgyep, ami az alperes szerint egyértelmű szabályszegést jelent a felperes részéről, így véleménye szerint egyértelműen megállapítható a művelés, illetve a gyepekfeltörés ténye. Az alperes szerint ezért a bíróság tényállás-tisztázási kötelezettségének nem tett eleget, az általa megállapított és rögzített tényállás iratellenes, illetve hiányos.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

A felülvizsgálati kérelemben jelölt a Bizottság 796/2004/EK rendelete (2004. április 21.) az 1782/2003/EK tanácsi rendelet és a 73/2009/EK tanácsi rendelet által előírt kölcsönös megfeleltetés, moduláció, valamint integrált igazgatási és ellenőrzési rendszer végrehajtására, valamint a 479/2008/EK tanácsi rendelet által

előírt kölcsönös megfeleltetés végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról (a továbbiakban: 796/2004/EK rendelet) 2. cikk 2. pontja, 3. cikk (1) bekezdése és 4. cikk (1) és (2) bekezdései azt a tagállami kötelezettséget tartalmazzák, hogy az állandó legelőként hasznosított földterületnek a mezőgazdasági összterülethez viszonyított aránya fennmaradjon, ezen arány csökkenése esetén tagállami beavatkozást tesz lehetővé. Ilyen beavatkozási lehetőség, hogy az állandó legelő hasznosítású területeket meghatározott ideig gyeper vagy más egynyári takarmánynövény hasznosítására kell használni. A felülvizsgálati kérelemben hivatkozott a Nemzeti Vidékfejlesztési Terv alapján a központi költségvetés, valamint az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garancia Alap Garancia Részlege társfinanszírozásában megvalósuló agrár-környezetgazdálkodási támogatások igénybevételeinek részletes szabályairól szóló 150/2004. (X. 12.) FVM rendelet (a továbbiakban: FVM rendelet) 29. § (1) bekezdése szerint a támogatás célja a növényfajokban és azokhoz kötődő állatfajokban gazdag rétek fenntartása és fejlesztése a különböző gyeptípusokon, a helytelen gondozás miatt csökkenő állományú ritka növények, madarak és gerinctelen állatok védelme, valamint a növényvédő szerek használatából és a műtrágyázásból eredő környezeti terhelés csökkentése. Az FVM rendelet 29. § (3) bekezdés ad) pontja értelmében a program előírása körébe tartozik, hogy a füves élőhelyeken növényvédő szer használata, felülvetés, műtrágyázás és öntözés nem engedélyezett.

A Kúria úgy ítélte meg, hogy a jogerős döntés nem sértette meg a 796/2004/EK rendelet és az FVM rendelet jelölt rendelkezéseit. Tartalmában a felülvizsgálati kérelem is azt kifogásolja, hogy az elsőfokú bíróság nem tett eleget tényállás tisztázási kötelezettségének. A felülvizsgálati kérelem alapvetően az ítéletben megállapított tényállást vitatja.

A Pp. 270. § (2) bekezdése szerint a jogerős ítélet felülvizsgálatát jogszabálysértésre hivatkozással lehet kérni a Kúriától. Az általánosan kialakult és következetes bírói gyakorlat szerint, ha a felülvizsgálati kérelem a jogerős ítélettel megállapított tényállást sérelmezi, a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésének csakis akkor van helye, ha a tényállás iratellenes, illetőleg a bíróság a bizonyítékokat – azok egybevetése során – nem a maguk összességében értékelte, és ennél fogva a megállapított tényállás nyilvánvalóan okszerűtlen, vagy lényeges logikai ellentmondást tartalmaz. Nem állapítható meg jogszabálysértés akkor, ha a felülvizsgálati kérelem a bizonyítékok okszerű mérlegelését támadja. A felülvizsgálati eljárás keretében ugyanis nincs lehetőség a bizonyítás adatainak újabb egybevetésére, és a bizonyítékok felülmérlegelésére.

Az ügy iratainak áttekintése alapján a Kúria arra a következtetésre jutott, hogy a felülvizsgálattal támadott jogerős ítéletben

megállapított tényállás nem iratellenes, az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat – benne a szakértői véleményt – okszerűen mérlegelte.

A fentiek alapján a jogerős döntést a Kúria a Pp. 275. § (3) bekezdése alkalmazásával hatályában fenntartotta.

A Kúria a Pp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó 78. § alapján kötelezte a pervesztes alperest a felülvizsgálati eljárás költségeinek megfizetésére.

A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2013. szeptember 24.

**Dr. Kozma György sk. a tanács elnöke, Dr. Balogh Zsolt sk.előadó
bíró, Dr. Hörcherné Dr. Marosi Ildikó sk. bíró**